

18. ... És keressük az igazságot. Gépírat. A cím előtt három pont van. Előtte áthúzva a régi, első cím: *Hej, haj, mégis*. Változat csak annyi, hogy a 2. és az utolsó előtti második sorban *Hej haj szerepel Sej haj helyett*. Keltezése: *Makó, 1924. jan. 4.*

8.

Mindezek a változatok, valamint az egyes versek keltének adatai minden bizonnyal hasznos adalékokat nyújtanak József Attila költői fejlődésének alaposabb megismeréséhez. Ezért tartottuk szükségének közreadásukat.

PÉTER LASZLÓ

Három makói fiatal

Három fiatal három rövid írását olvastuk. Ezek az írások senmiképpen sem eléggendők arra, hogy írólk jövőjét illetően véleményi mondjunk. Ha ezt megtennénk, úgy jóslatokba kellene bocsátkozni, ami esetleg káros hatással lenne a fiatalok újabb írásaira. Egy-egy írásból még nem lehet azoknak képességeit megismerni. De mindeneset-e találhatunk benne olyan sorokat és gondolatokat, amelyekből lehet következtetni, találkoznunk-e írójukkal a jövőben vagy sem. A három makói fiatal: Zsilkó Matildi „A tavasz tüzeben” című novellája, Vajda Ferenc „Vasbetonszerelés” című elbeszélése, Hankó János „Feltörtük már a holt ugart” című ve se, — olyan írások, amelyek megérdemlik, hogy figyelmünket feljuttasson rájuk.

Fiatal, kezdő írók írásai ezek, amelyek magukon viselik az első írásokra jellemző tapogatólózásokat. De találkoznunk ezekben az írásokban igazán szép és kifejező sorokkal is. Nem akarunk jóslani, de hiszünk, nem tévedünk akkor, ha írók tehetségére következtetünk ezekből.

Hankó János verse: „Feltörtük már a holt ugart” képeiben sok helyen Adyra emlékeztet, (ÓRIÁS PIROSLÓ SZÍV, burjánzó melankólia stb.) Találunk azonban olyan részeket is a versben, amelyekből Hankó hangját érezzük:

... Bár hirdették a nép nevét,
Ha fellángolt az eszmeiút, —
Dózsák, Petőfik vére folyt,
S villogtatta szent fegyve ét
Az igazság, mely multat úz...
Ez ujjongó csodás világ
Béke-émlőn serken nagygyá.
Oh tavaszunk szép hírnöke
Vörös színű fcső virág,
Tedd nyarunk még boldogabbá!

Némselykor a rímekkel is vannak bajok. (Szívnek — jövőnknek, születlet — te em-tett.) A vers mégis megragad bennünket nemcsak azért, mert írójának kélségtelen jó forma- és rimuszérzéke van, hanem azért is, mert szép és szönte írás.

Zsilkó Matildi: „Tavasz tüzeben” című novellája sok helyen modoros, némely he-

lyen pedig a brosurák hangjára emlékeztet. Egy fiatal DISZ vezetővel ismerkedtet meg bennünket, aki eltántorodik a közös-ségtől, de a közöség visszavezeti őt a helyes útra. Erénye ennek a novellának az a gondosan felépített folyamatosság, amely érzékelteti velünk alakjainak eleven voltát és fejlődését. Nagyon helyesen látja meg Zsilkó a DISZ jelentőségét és szerepét az iskola életében. A novella témaválasztása is szerencsés, több ilyen elbeszélére, ifjúsági regényre lenne szükségünk. Az az érzésünk, hogy a novella második része nyugodtan elmaradhatott volna, az első rész egész történetet ad.

Vajda Ferenc: „Vasbetonszerelés” című elbeszélést érezzük a legizmosabbnak a három írás közül. Tartalma közvetlen élmény és ezt a közvetlenséget érezzük — egy-két kivételtől eltekintve — az utolsó sorig. Egy nyári szünidő történetét mondja el, amelynek folyamán kialakul előttünk tanuló fiatalságunk nagyszerű és vidám arcúata. Komoly tehetség jelei mutatkoznak abban, hogy a történet folyamán, amikor a szereplőket elkapja a szocialista munkaverseny láza, Vajda nem komolykodik, és írása nem válik cikkszerűvé, hanem megőrzi az elbeszélés elején felvett derűs és közvetlen hangot. Kívánnivaló talán csak az elbeszélés befejezése hogy maga után, Túlságosan váratlanul ér a hirtelen befejezés. A tő ténét megérdemelne, hogy Vajda komolyabban foglalkozzon vele és esetleg egy nagyobb lélegzetű munkában dolgozza fel.

A három fiatal írása a makói Szántó Kovács János gimnázium irodalmi pályázatán díjat nyert s a fiatal szerzőket az írószövetség szegedi csoportja is könyvtálatomban részesítette. A makói gimnázium irodalmi kezdeményezései, és a május 10-én meg-endezett „Móricz Zs. gmond emlékest” azt bizonyítja, hogy Makón is bontakozóban van az irodalmi élet.

A három makói fiatal írásait figyelemmel kísérjük és hiszünk, hogy már a közel jövőben találkoznunk velük a Tiszatáj hasábjain.

BARICZ OTTÓ